

Szövetkezetek együttműködése

Milyen együttműködési formák alakultak ki, illetve vannak kialakulóban a különféle szövetkezeti ágazatok között, mely közös tevékenységek távlati fejlesztését igénylik a szövetkezetek? — e kérdésekre kereste a választ az Országos Szövetkezeti Tanács keddi ülése, amelyre meghívták a megyei kooperációs bizottságok vezetőit is. Az együttműködés tapasztalatait dr. Molnár Frigyes soros elnök beszámolója alapján tárgyalták.

Munkásnők a közéletben

A népfretilmozgalom közéleti munkásainak népes táborában fokozatosan növekszik a kétkezi dolgozók aránya, ezen belül is egyre számottevőbb a nők részvétele. A nőpolitikai határozat végrehajtásának milyen gyakorlati formái és eredményei vannak a népfretilmozgalomban — erről érdeklődött a Hazafias Népfretil Országos Nőbizottságánál az MTI munkatársa.

Elmondták, hogy a két évvel ezelőtt tartott V. országos népfretilkongresszus idején a különböző szintű — országos, megyei, városi, községi — népfretilbizottsá-

gok aktivistái között 31,4 százalékkal képviselték a munkásnők, s azóta tovább javult ez az arány. A tapasztalatok szerint a munkásszervezetek legszívesebben a népfretil nőbizottságaiban és azokban a munkabizottságokban tevékenykednek, amelyek napirendre tűzött témáikkal közvetlenül érintik, segíthetik őket családi, nevelési és egyéb — a lakóterületükön jelentkező társadalmi jellegű gondjaik megoldásában. Ugyanakkor fokozódik közreműködésük a szülői munkaközösségek, a város- és községpolitikai, a béke és barátsági munkabizottságok tevékenységében is. Kevésbé megnyugtató viszont, hogy a népfretiltestületek vezető tisztségeiben egyelőre nem megfelelő számban találhatunk munkásnőket.

Az Országos Nőbizottság annak tudatában végzi sokrétű munkáját, hogy a női társadalom újabb rétegei vonhatók be a mozgalmi, közéleti munkába. Számos elgondolás született a Hazafias Népfretilnál, természetesen konkrét célokhoz, tennivalókhoz kapcsolódóan.

Előtérben áll a törődés a munkásnők lakóterületi gondjaival. Javaslatukra igen sok akció, kezdeményezés indult az utóbbi hónapokban.

Szívesen vesznek részt a munkásnők az iskolai szülői közösségek tevékenységében. A népfretilbizottságok sok helyen keresik a módot, hogyan segíthetik a munkásnők művelődését, tanulását.

Országsszerte igyekeznek elősegíteni a Hazafias Népfretil nőpolitikusi — összefogva más társadalmi szervezetekkel — a munkásszervezetek, dolgozó leányok politikai ismeretgyarapítását. Jó példája ennek, hogy — a SZOT elnöksége és a Hazafias Népfretil országos titkársága között létrejött együttműködési szerződés irányelvei alapján — ezen az őszön — a népfretil mintegy 600 munkás tisztségviselője vett részt a HNF és a SZOT továbbképző-tanfolyamain.

Üzemi bemutató

Az Autóker az NDK-beli Transportmaschinenen külkereskedelmi vállalattal együtt üzemi bemutatót tartott kedden a Magyar Autóklubban. Itt a sokoldalúan hasznosítható Multicar kisteherautó újabb típusait ismertették, s bemutatták az 1800 literes mosó-seprőgépet, valamint a gyűjtőtartályos kiskocsit működését.

Életmentő katona

A Nógrád megyei Jobbágyi község Iskola utca 3. számú házát szeptember 9-én hatalmas robbanás rázta meg, nyomában lángnyelvek törtek fel, az épület falai omlokni kezdtek. Bódi László 39 éves, továbbképzés alatt álló őrmester behatolt a házba, amelynek konyhájában lógóva égő gázpalackot talált. A gázt elzárta, a palackot felkapta és kivitte az épületből. Közben jagatásra lett figyelmes. Újra visszarohtant a romok közé, ahol rátalált a súlyosan sérült Hamza Bélára, a Jobbágyi Általános Építőipari Ktsz dolgozójára. Bódi László elsősegélyben részesítette Hamzát és intézkedett kórházba szállításáról, majd

Taggyűlésre készülnek a házgyári kommunisták

A szegedi házgyárban 1970 decemberében alakult meg a pártszervezet, tizenhárom taggal. Most hatvanhatan vannak. Korábban a legtöbb párttag más üzemekből került hozzájuk, vagy pedig a belépők ajánlói jöttek más munkahelyről. Később növekedett azoknak a száma, akiket már „tösgyökerez” házgyáriak, vagy a helybeli KISZ vezetősége ajánlott a párttagok soraiba. Tavaly kérte felvételét Sisák Bernátné hegesztő, Kiss László gépkezelő és Dianovszki Mihály lakatos. Az idén lett párttag Merefels Sándorné betanított munkás, Pálfi Ferenc művezető és Györvári Sándor lakatos.

Lesz mondanivaló

A házgyári kommunisták is készülnek a beszámoló taggyűlésre, amelyet december elején kívánnak megtartani. Aradi Ferenc gépészmérnök, a pártszervezet titkára elmondta, hogy a párttagok ebben az esztendőben különösen sokat tettek, s lesz bőven mondanivalójuk is. Már a tavasszal megtartott taggyűlésen sok kezdeményezés született, hogy a kongresszusi munkaversenyben valóban jó eredmények szülessenek és zászlót is nyerjenek. Az alapszervezet pontosan meghatározta a verseny célkitűzéseit: fő feladat a házgyár kapacitását maximálisan kihasználni, vagyis 25 ezer négyzetméter lakóterületet gyártani. De amikor meghányták-vetették lehetőségeiket, kiderült, hogy ennél is többre képesek. Így született meg a többletvalóság újabb 8 ezer négyzetméter lakóterületre. Hasonlóan kidolgozták a költségek mérséklésének programját, valamint az üzem, és munkaszervezés javítását.

Hosszan sorolja a párttitkár az eredményeket. A kongresszusi munkaverseny során három ízben szerveztek kommunista műszakot, hogy hozzájáruljanak a Tabán utcai óvoda építéséhez. A tervezők társadalmi munkában készítették el a technológiai és építési tervet, mások a három külön műszak munkabérért ajánlották fel, míg a fiatalok népes serege a helyszínen segítette felépíteni az óvodát. A javító-műhely brigádjai a bordányi általános iskolát és az újszegedi gyermekotthont segítik. A sok-sok szép cselekedet inspirálójá a szocialista brigádmozgalom, az az újfajta magatartásforma, amely, ha lassan is, egyre jobban a házgyáriak jellemzőjévé válik.

Összefogva

Az akarattal nincs semmi baj, legfőlegbb külső tényezők okoznak nehézséget. Olykor akadózik az anyagellá-

tás: most is panaszkodnak, kevés a kavics, lassan „csordogál” a betonvas és más acéltermék, pedig az új sablonok kikészítéséhez ezek nagyon kellenének. A leendő szegedi új Hungária szálló paneljeinek negatívjaikat például gyorsan el kellene készíteniük. A pártszervezet itt is megpróbál segíteni. Az úgynevezett üzemi négyzetek havonta tanácskoznak, s a gazdasági vezetők a társadalmi szervek képviselőivel egyeztetik elképzeléseiket a termelési tervek, a bérék, az üzem- és munkaszervezés kérdéseiben, valamint a szociálpolitikai ügyekben. A pártalapszervezet arra törekszik, hogy a vezetői tanácskozásokon hozott döntésekkel a munkások többsége megismerkedjen.

A beszámoló taggyűlésre is kollektív munkával készülnek a pártszervezetekben. A vezetőség kijelölte a beszámoló előkészítő öt tagú csoportot. A szakszervezet és a KISZ-szervezet titkára hamarosan tájékoztatást ad arról, miként működtek közre a X. pártkongresszus határozatainak megvalósításában. A taggyűlési beszámolót természetesen a vezetőség hagyja jóvá, majd a pártcsoportok rendelkezésére bocsátják, hogy a tagság jó előre tanulmányozhassa, illetve jól fölkészülhessen a beszámoló taggyűlésre. A pártcsoportok különösen jelentős szerepet vállaltak a felkészülésben: minősítik a tagság munkáját, értékelik gazdaságpolitikai tevékenységüket, a pártfeladatok végrehajtását, javaslatot adnak dicséretre, vagy éppen elmarasztalásra. A pártcsoportok a házgyárban majdnem úgy dolgoznak, mintha önálló alapszervezetek lennének.

Körütekintően

Milyen lesz vajon a beszámoló? Értékelik az 1970 óta eltelt időszak gazdaság-

politikai tevékenységét, kiemelve a házgyár kezdeti lépéseit. Megelégedéssel nyugtázzák, hogy a szegedi házgyár termékei korszerűek, egyre kevesebb a minőségi kifogás. Igaz, azt az idillikus állapotot aligha lehet elérni, hogy mindenki elégedett legyen a lakással, de örömmel számít, hogy a gyár „berázódott”, s nem marad el a hazai házgyárak versengésében. Az apró bosszúságoktól eltekintve a szegediek elismeréssel szólnak az építőmunkások eredményeiről. Tarján első házait 1968-ban készítették el, s azóta bizony a hateredeknél tartanak, modern és jól felszerelt otthonokat adva sok-sok ezer embernek.

A pártalapszervezet beszámolója részletesen foglalkozik a tagság helyzetével, a pártépítéssel, a taggyűlések munkájával, a pártfegyelemmel, s azokkal a politikai célkitűzésekkel, amelyeket a X. kongresszus után határoztak meg önmaguk számára. Így például alaposan elemezni akarják az alapszervezet helyét és szerepét a házgyár gazdasági életében, a társadalmi szervezetek működésének támogatásában, a munkások művelődésének előmozdításában, a szocialista brigádmozgalom támogatásában, a munkaverseny segítségében. Értékelné munkáját a közéletben a szocialista brigádmozgalom támogatásában, a munkaverseny segítségében. Értékelné munkáját a közéletben a szocialista brigádmozgalom támogatásában, a munkaverseny segítségében.

Értékelné munkáját a közéletben a szocialista brigádmozgalom támogatásában, a munkaverseny segítségében. Értékelné munkáját a közéletben a szocialista brigádmozgalom támogatásában, a munkaverseny segítségében.

Ahol ilyen alapos a felkészülés, ott minden bizonyosan tartalmas lesz a beszámoló taggyűlés.

Gazdag István

A vendéglátó vállalat jubileuma

Tegnap délután Tarjánvárosban, a Lila Akác étteremben tartotta negyedszázados fennállásának ünnepségét a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat. Az ünnepségen részt vett Perjesi József, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának munkatársa, Vincze János, az MSZMP Szeged városi bizottságának munkatársa, Farsang Lászlóné dr., a megyei tanács vb kereskedelmi osztályának vezetője, Bodola Miklós, a városi tanács vb kereskedelmi osztályának vezetője, dr. Cselötei István, a KPVDSZ Csongrád megyei bizottságának szervező titkára is.

Fábián Miklósné, a vállalat pártszervezetének titkára megnyitja után Szabó

József igazgató vázolta azt az utat, amelyet vállalata az elmúlt huszonöt esztendő alatt megtett a szocialista arculatú vendéglátás érdekében.

Farsang Lászlóné dr. tolmácsolta a vállalat dolgozóinak a Csongrád megyei tanács jókívánságait. A vállalat nyolc dolgozójának átnyújtotta a Belkereskedelmi Kiváló Dolgozója kitüntetését. Arany pecsétgyűrűt kaptak huszonötven vállalat alapító tagjai, továbbá huszonhároman azok, akik 25 esztendőt töltöttek a kereskedelemben. Számosan részesültek a vállalat Kiváló dolgozója kitüntetésben, s ez alkalommal mintegy 150 ezer forint pénzdíjazást adtak a vállalat legjobb dolgozóinak.

A szovjet hanglemezek nagy sikere

Rohamosan növekszik hazánkban a szovjet komolyzenei lemezek népszerűsége: 1972-ben 1 100 000 forintért, 1973-ban 2 100 000 forintért vásároltak Melodia-lemezeket. Az idei vásárlás — jóllehet, a legforgalmasabb időszak még hátra van — már is túllépte a tavalyit. A kereslet növekedésében nem kis szerepe van az évről évre

megrendezett szovjet hanglemezheteknek. Kedden Budapest, a Vörösmarty tér kultúrpalotában Bors Jenő, a Magyar Hanglezgályártó Vállalat igazgatója sajtótájékoztatót mutatva be az idei szovjet hanglemezhetek újdonosságait, november 30-ig az ország több mint 300 hanglezgályártó mintegy fél-ezer szovjet műből válogathatnak a komolyzene hívei.

Szovjet filmek fesztiválja

A Vörös Október, melyet több mint félszázada embermilliók ünnepelnek ezekben a napokban, s mely az emberiség történelmének új fejezetét nyitotta meg, múlhatatlan befolyást gyakorolt a művészetek fejlődésére is. Közülük talán a legtöbbet éppen a filmért tette: létrehozta. Amit ma egyáltalán orosz filmek ismer a világ, az a szovjet film, a cári időkbeli úgyszólván alig maradtak előzményei. A szocialista forradalom, a polgárháború, az intervenció erőszakos, véres talaján a politikai harc félelmetes fegyverrel kovácsolta belőle az új szovjet állam. A frontokon fölvert és vetített agitáló rövidfilmekből, az agitációkból bontakozott ki Dziga Vertov művészete, s ezeknek az időknek forradalmi pártoszából, politikusi és elhivatott szellemiségéből táplálkoztak a szovjet film klasszikus alkotásai.

Amit a húszas években alkotott a szovjet film, ma is az egyetemes kultúrtörténet idiót álló, nagy korszaka. Szergej Eizenstein, „a filmművészet legmélyültebb teoretikusa”, Vsevolod Pudovkin (minap a tévé vetítette egyik filmjét, a *Dzsingisz kán utódát*), Alekszandr Dovzsenko és mások nemcsak tartalmilag hoztak újat, fölfrissítették a filmi formanyelvét is. A *Patyomkin páncélos* híres lépcsőjelenete generációknak fogalmazza költészetté a terror-torokszorító tragikumát, ugyanakkora a montázstechnika maig legtöbbet idézett iskolapéldája; a természeti líra és a társadalmi változások érzékletes drámai vallomással, a földdel, az ukrán tettei halhatatlanná Dovzsenko, s megszázra sorolhatnánk még. Jó okkal hirdette Lenin: „Számunkra a filmművészet valamennyi művészet közül a legfontosabb”. A Szovjetunióban 1926-ban mindössze három ezer mozi működött, két évre rá háromszor annyi, 1943-ban már 26 ezer...

A szovjet film hazánkban is a szocialista művészet megteremtéséért folytatott politikai, ideológiai küzdelem fő sorába tartozott. Annak minden konzekvenciájával együtt. A szovjet filmtől tanultuk a szocialista átalakulások iránti művészeti fogékonyságot, a sematizmus éveiben vele együtt ártottunk ennek a fogékonyságnak, s közös törő fakadtak megújulást kereső tendenciáink, szándékaink, s a nyomában támadt eredményeink is.

Szovjet filmművészetnek szentelt programját ezekben a napokban az ország legtöbb filmszínháza. A november 7—18. közti fesztiválon új alkotásokkal is megismerkedhetnek a nézők. Csütörtöktől játssza a Szabadság mozi Szegeden a Jevgenyij *Gabrilovics* forgatókönyvéből készült *Monológot*. Ilja Averbah rendező alkotásának főszerepét, Szretyenszkij akadémikust, Mihail *Gluzszkij* alakítja, aki egy interjúban így jellemezte: „A Monológ sajtós film, problémái is sokrétűek, közgondokról szól, és személyi, alkotói jellegűek. A főhősnek olyan életrajzát mutatja be, amikor mindene megvan, csak a lényeg hiányzik, az élet értelme, célja. A főtéma, hogy egyedül van.”

A Vörös Csillag moziban tartják a szovjet filmek fesztiváljának másik premierjét, cselekménye nem ismeretlen a hazai nézőknek. *A Halló, itt Iván cári!* ugyanis Mihail *Bulgakov* színműve nyomán készült, eredetijét (*Iván, a rettentő*) budapesti színház előadásán, képernyőről láthatuk, s pandanja, *Rein mérnök álma* címmel, a Szegedi Nemzeti Színházban ment az elmúlt évadban. *Bulgakov* darabját *Vladien Bahnov*, a rendező *Leonyid Gajdajjal* írta filmre.

November 14-től a Szabadság, 18-tól a Vörös Csillag mozi is vetíti a klasszikus szovjet iskola egyik legmarkánsabb egyéniségének, a világhírű Mark *Donszkoj*nak filmjét. A *Nagyvezda* pontosan arról a nőről szól, akit a név mögött sejtethet a néző, Lenin feleségéről, *Krupszkajáról*. Mégsem egészen abban a képben, amilyennek megőrizte az emlékezet, szigorú tekintetű, idős aszszonyok. Filmbeli megformálójá, a fiatal, csinos *Natasa Bjelohvosztjikova* elmondta: „Magam is sokáig ilyennek képzeltem, de emlékezsémet olvasva, fokozatosan átforgalmaztam bennem alakja. Megtudtam, hogy rendkívül okos volt, ugyanakkor korántsem mindig komoly, hanem igen jókedvű alaptermészetű. Szívből tudott nevetni. Rábukkantam fiatalkori képeire, s ez meglepett, Nagyvezda szép volt. Engem különösen a szemé ragadott meg, a nagy jóságos szeme. Azt a Krupszkaját, akit a világ ismer, az idős aszszonyt, már megviselték az illegális nehézségek, a betegségek.”

Mark Donszkoj, aki a harmincas években vitte filmre Gorkij önéletrajzi ciklusát, megalapozva általa hírnevét, a Nagyvezdával szintén trilógiát fejezett be Lenin ifjúságáról: előzményei az *Anyaszív* (1966) és az *Anyai hűség* (1967).

Nikolényi István